

הכנסת

הוועדה לענייני ביקורת המדינה

סימוכין: 04070618
ירושלים, ה' בכסלו, התשע"ט
13 נובמבר 2018

סיכום דיון

מיום שלישי ה' בכסלו, התשע"ט, 13 בנובמבר 2018 בנושא:

הקהילה הטרנסג'נדרית בישראל: בקשה לחוות דעת מבקר המדינה בנושא: התנהלות רשויות המדינה בטיפול בקהילה - ישיבת מעקב חמישית

- הוועדה שמעה את דבריה של עו"ד דפנה גוטליב ממחלקת ייעוץ וחקיקה שבמשרד המשפטים על כך, שהמשנה ליועמ"ש עו"ד דינה זילבר הורתה על הקמת ועדה על מנת לאפשר שינוי מגדר במרשם האוכלוסין לטרנסג'נדרים שלא עבורו ניתוח לשינוי מין. עו"ד גוטליב ציינה שמשרד המשפטים קיים שיח עם נציגי הקהילה ואנשי אקדמיה לצורך הצפת הסוגיות המשפטיות כגון סוגיית שינוי מגדר לאנשים שעברו ניתוחים פרטיים לשינוי מין שבעקבות המפגשים נמצא לה פתרון. עו"ד גוטליב הדגישה שהתנאי הקובע המתנה של שנתיים בכדי לשנות מגדר לטרנסג'נדרים שלא ביצעו ניתוח לשינוי מין הוא תנאי שאינו סביר.
- הוועדה שמעה את דבריה של ד"ר סיגל ליברנט טאוב מנהלת אגף רפואה כללית במשרד הבריאות על כך שהמשרד החליט לשנות את נושא תקופת העבר המוכח של טרנסג'נדר מתקופה של שנתיים לתקופה של חצי שנה כאשר הוועדה תשמור לעצמה את שיקול הדעת לאפשר שינוי לתקופה קצרה יותר מחצי שנה ממועד הפנייה לוועדה להשמה מגדרית. ד"ר ליברנט טאוב ציינה שקיימת נכונות לאפשר שינוי מגדר מתחת לגיל 18 וכבר מגיל 16 ועל כך מתקיימת עבודת מטה.
- הוועדה שמעה את דבריה של גב' אלה אמסט דוברת ארגון מעברים על כך שכאשר משרדי הממשלה עובדים ביחד עם נציגי הקהילה, השינוי עובד טוב יותר ומהר יותר.
- הוועדה שמעה את דבריה של "ק" טרנסג'נדר על כך שההפרש בין התורים לבדיקות השונות על ידי הוועדה להשמה המגדרית הוא חצי שנה, תקופת זמן ארוכה מאוד שלא מקדמת את הבקשה ומותירה את מבקשים תקופה ארוכה במצב של אי ודאות.
- הוועדה שמעה את דבריה של גב' נינה הלוי נציגת ציבור בוועדה לניתוחי התאמה מגדרית על כך שלא ברור מדוע לא ניתן לכלול נציגי ציבור של הקהילה הטרנסג'נדרים בוועדה לשינוי מרשם מגדרי בעוד שבועדה לניתוחי שינוי מין יש נציגי ציבור. גב' הלוי ציינה שמשספר הניתוחים לשינוי מין עלה מאחד לשניים ועל כך מברכים כולם אולם זה עדיין לא מספק ביחס לאורך התור.
- הוועדה שמעה את דבריה של גב' אגם מארגון איגי על כך שנערה טרנסג'נדרית מתחילה עם 90% מכשולים החל מהמשפחה שלה ועד לרשויות המדינה וניסיון למציאת עבודה. גב' אגם ציינה שנערות טרנסג'נדריות נאלצות לצרוך תרופות שהשיגו באופן עקיף רק כדי שלא יפנו אליה בלשון זכר בהתאם לרישום בתעודת הזהות גב' אגם הדגישה שאפילו בשדה התעופה כאשר פונים לנערה טרנסג'נדרית בלשון זכר זה למעשה השפלה והתעללות וזה מעיד על המשמעות החשובה של הבקשה לשינוי מגדרי בתעודת הזהות.

הכנסת

הוועדה לענייני ביקורת המדינה

- הוועדה שמעה את דבריו של מר אלי לוי, מנהל תחום מרשם ודרכונים ברשות האוכלוסין על כך שמחודש ינואר התקבלו כ-150 בקשות ממשרד הבריאות לשינוי מגדר כאשר נתונים אלה מהווים עלייה משמעותית מכ-26 בקשות בשנת 2017. מר לוי ציין שבמהלך חודש פברואר בוצעה פעילות הדרכה בהקשר לנוהל לשינוי מין בכל לשכות רשות האוכלוסין. מר לוי הדגיש כי מרגע שרשות האוכלוסין מקבלת ממשרד הבריאות תעודה ציבורית על שינוי המין השינוי מבוצע מיידית.
- הוועדה שמעה את דבריה של גב' אתי רוזנברג מנהלת המחלקה לתכנון ומדיניות בסייעוד בשירותי בריאות כללית על כך שבשירותי בריאות כללית קיים צוות ייעודי לטיפול בקהילה הטרנסג'נדרית. גב' רוזנברג ציינה שהשמירה על חסיון רפואי הוא חשוב ובבסיס השירותים אותם מעניקה שירותי בריאות כללית.
- הוועדה שמעה את דבריו של מר עודד פריד מהאגודה לשמירת זכויות הפרט על כך שפעילות המבוצעת ללא נציג קהילה מביאה לתוצאות שאינן שלמות ובוודאי חסרות.
- הוועדה שמעה את דבריו של מר אלישע אלכסנדר על כך שהשינוי מתרחש לאט מידי ונמשך על פני מספר שנים. מר אלכסנדר ציין שהקריטריונים של אנשי המקצוע לקביעת מגדר המבקש לא הגיוניים כאשר קביעת המגדר נמצאת בידיו של כל אדם.
- הוועדה מברכת על השינויים ופריצות הדרך בטיפול בקהילה הטרנסג'נדרית כדוגמת מספר האישורים לשינויי מין שעודכנו ברשות האוכלוסין.
- הוועדה מבקשת לקבל ממשרד הבריאות את נוהל על החלטת שינוי המגדר בתעודת הזהות לאנשים טרנסג'נדרים ולפרסמו בהקדם.
- הוועדה קוראת למשרד הבריאות לשתף נציגי ציבור מהקהילה הטרנסג'נדרית בוועדות המקצועיות העוסקות בטיפול בסוגיות הקשורות בקהילה הטרנסג'נדרית.